

Obtoženi
lahko prizna
in plača
ali taji in
prisega.

Nemški
pregovor

nt

naš tednik

Številka 32
Letnik 53

Cena 15,- šil.
1,09 evra • 150,- SIT

petek,
10. avgusta 2001

Poština plačana
v gotovini

Celovec P. b. b.
Zulassungsnummer:

01Z022230K
Erscheinungsort
Klagenfurt /
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt /
Poštni urad
9020 Celovec

CITAT TEDNA

Z umetnostjo
iščeš morda
druga sredstva,
ki niso zazna-
movana, v poli-
tičnem smislu.

Andrej Krištof

Slovenske oddaje ORF Koroška pred ukinitvijo?

Strani 2/3

Frizjci pri koroških Slovencih. Skupina severnih in zahodnih Frizijcev, ki živijo v Nemčiji in na Nizozemskem, organizirajo vsako leto jezikovne počitnice pri drugih narodnih skupnostih. Letos so že drugič obiskali koroške Slovence in njihova društva in ustanove v Rožu, Podjuni in Celovcu. Mdr. so obiskali Regionalni center v Šentjakobu, Drabosnjakov dom na Kostanjah, otroški vrtec Ringa-raja v Ledincah, občino Pliberk, MePZ Podjuna-Pliberk, sv. Hemo pri Globasnici, občinski urad Pliberk in KPD Šmihel. Več o njihovem obisku v prihodnjem NAŠEM TEDNIKU.

Foto: Milan Piko

IZ NAŠIH OBČIN

20-letno iskanje

V Šmihelu so za farno
cerkvijo našli lokacijo za
zidavo nove mrtvašnice.

Stran 5

UMETNOST

Prostorske inštalacije

Šmihelčan Andrej Krištof
se uveljavlja kot umetnik
na domačih tleh.

Stran 10

GLASBA

Klasični festival v malem

Klasika pri Mohorjevi je
navdušila – od nastopa-
jočih do izbora skladb.

Strani 10/11

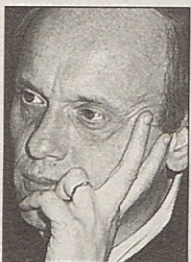
ŠPORT

Vrhunska tekma

Že danes je na sporedu
tekma med favoritoma za
naslov prvaka: SAK - Trg.

Stran 15

JANKO KULMESCH

KOMENTAR
NAŠEGA TEDNIKA

Absurdna grožnja

Deželni glavar Haider je politik, ki močno polarizira: za ene je bog, za druge posebljeni zlodaj. Za to polarizacijo je v precejšnji meri tudi sam odgovoren. Vedno spet jo načrtno pospešuje, še posebej neodgovorno in obsodbe vredno pa je, če išče politične koristi na račun šibkih, ponižanih in razžaljenih.

Deželni glavar pa je tudi politik, ki se ne izogiba vročim temam. Na eni strani je to gotovo povezano z njegovo populistično naravo, pri čemer se dobro zaveda, da so za take teme še posebej hvaležni mediji. Na drugi strani pa si je treba biti na jasnem: najslabša politika je tista, ki skuša kočljive teme zameglejati ali celo zamolčati.

Ena takih tem je na Koroškem slej ko prej manjšinsko vprašanje. O bivših vladajočih strankah SPÖ in ÖVP je znano, da nikoli nista imeli resnega namena voditi samostojne manjšinske politike.

Tako sta se v resnici vedno orientirali po zahtevah svobodnjaške stranke. Tako je bilo včeraj, tako je tudi danes.

Z razliko do socialdemokratske in ljudske stranke se Haider točno zaveda, da ima manjšinsko vprašanje tako državno kakor mednarodno dimenzijo. Prav tako je treba priznati, da ima do narodnostnega vprašanja vsebinski odnos, da se trudi najti rešitve odprtih vprašanj v dogovoru z narodno skupnostjo, medtem ko ostali dve

deželnozborski stranki vidita v pripadnikih narodne skupnosti v prvi vrsti potencialne volilce.

Toliko bolj nerazumljiv je zato njegov odnos do ustavnega sodišča. Njegova grožnja, da bodo pač, če bo ustavno sodišče odločilo v prid Voukove pritožbe glede dvojezične topografije, spremenili ustavni zakon, je naravnost absurdna. To bi moral vedeti že kot pravnik, ki si je svoje prve poklicne izkušnje nabiral na univerzitetnem inštitutu za ustavno pravo.

Predvsem pa bi se moral tudi zavedati, da gre pri dvojezičnih napisih za pravico, ki jo zagotavlja mednarodni dokument – avstrijska državna pogodba. Z drugimi besedami: ne gre samo za zgolj notranjepolitično zadevo. Ne nazadnje je državna pogodba tudi eno izmed osrednjih poglavij v avstrijsko-slovenskih odnosih.

Strinjamo se s Haiderjem, da je treba reševati odprta vprašanja po poti dialoga. Če pa bi se dialog instrumentaliziral z namenom, da se na njegovem oltarju žrtvuje 7. člen ADP, ki je slej ko prej magna charta koroških in štajerskih Slovencev ter gradiščanskih Hrvatov, potem to gotovo ne bo privedlo do želenega učinka: da bi koroška manjšinska politika postala zgledna v Evropi.

Koroški Slovenci si je vse kakor zelo želimo. Nič manj pa bi to moralo biti tudi v interesu dežele in njenega glavarja.

„Za razširitev dvojezičnih napisov ni politične večine”

■ Deželni glavar Jörg Haider izključuje v pogovoru za NAŠ TEDNIK razširitev določila o dvojezičnih topografskih napisih.

■ Glede slovenskih oddaj ORF Haider poudarja, da se naj ukinejo v sedanji obliki in se upoštevajo md. tudi Kočevarji in Kanalčani.

Te dni ste s svojo izjavo, da ne boste dali pristanka na razširitev EU, preden se za to ne bodo odločili avstrijski državljani na posebnem plebiscitu, spet močno razburili duhove.

HAIDER: S svojo izjavo mislim zelo resno.

Zavedati pa se morate, da ta Vaša zahteva gotovo ne more ugodno vplivati na odnose s Slovenijo.

HAIDER: Ko je bilo odprtje Pavličevega sedla, sem v pogovoru s predstavniko Slovenije dejal, da so tudi Francozi imeli plebiscit o pristopu Velike Britanije k EU. Glasovali so zanj s pretežno večino. Prepričan sem, da bodo Avstrijci prav tako s pretežno večino glasovali za pristop Slovenije k EU. Slovenija je od vseh kandidatov gospodarsko najbolj razvita. Predvsem pa na naši meji ni države, ki je na varnostnem področju tako vestna, kakor je to slovenska.

Katera vprašanja so za Vas še odprta?

HAIDER: Glede nuklearke Krško pričakujemo še dopolnilno izvedensko mnenje o vprašanju, kakšna je varnost pred potresi na hrvaškem območju nuklearke. Nadalje Slovenija z razliko do Avstrije še vedno ni ratificirala kulturnega sporazuma. Glede avnojskih sklepov nam gre za rešitev razlastitvenih primerov, ki zadevajo premoženje avstrijskih državljanov. Predsednik slovenske vlade Drnovšek je na svojem nedavnem obisku pri zveznem kanclerju Schüsslu obljubil, da bo mogoče tudi glede tega vprašanja najti rešitev. Imam občutek, da jemlje slovenska vlada te zadeve zelo resno. Slovenija namreč ve, da so druge kandidatke za vstop v EU slabše pripravljene, in zato upa, da bo sama oz. ne v skupini ostalih kandidatke dosegla vstop v EU.

Vrniva se na Koroško. Zapiranje majhnih dvojezičnih šol močno buri duhove.

HAIDER: Za to vprašanje so pristojni vzdrževalci šole, torej občine. Z naše strani jim ničesar ne predpisujemo.

Vendar: odločbo, po kateri naj bi prizadete šole spremenili v ekspozične razrede, je izdala deželna vlada. Glede radiške šole ste dobili od občine Žrelec pismo s pozivom, da naj kot deželni glavar razveljavite odločbo. Boste to naredili?

HAIDER: Takšen poziv pomeni samo to, da se občine same nočejo odločati. Sicer pa je zadeva pri ministrstvu, ki je obljubilo pravno ekspertizo. Svoje dokončno stališče bom zavzel, potem ko bo znano stališče zvezne vlade.

Na zborovanju KHD v Velikovcu letos spomladi ste dejali: ko bomo rešili vprašanje celodnevne slovenskega radia, sklada o financiranju dvo- in večjezičnih vrtcev ter manjkajočih napisov, ki jih predvideva uredba iz leta 1977, smo izpolnili manjšinskopolitični paket. Ali to pomeni to, da ni več odprtih vprašanj?

HAIDER: Odprtih vprašanj ne vidim več. Rešitev vprašanja otroških vrtcev in radia ni neposredno povezana z obveznostmi iz avstrijske državne pogodbe, temveč izraža prizadevanje za trajen obstoj narodne skupnosti, v kateri vidi Avstrija veliko bogatitev.

Da ni odprtih vprašanj, ki izvirajo md. iz 7. člena avstrijske državne pogodbe, zanesljivo ne drži. Nenazadnje je tega mnenja tudi ustavno sodišče.

HAIDER: Eno je, kar odloča ustavno sodišče, nekaj drugega pa je, kako ocenjuje politika, kaj je izvedljivo. Avstrija ni država, kjer odločajo sodniki, temveč država, v kateri odločajo zakoni. Zadnje besedo ima zakonodajalec in ne sodišče. Tako je zakonodajalcu tudi prepričano, da spremeni zakone.

Kaj pomeni to glede dvojezičnih topografskih napisov?

HAIDER: Na Koroškem zanesljivo ni politične večine za razširitev določila o dvojezičnih napisih. Če bo potrebno, si bomo prizadevali za ustavno zakonsko spremembo v avstrijskem parlamentu.

Velja to tudi za spoznanje ustavnega sodišča glede uradnega jezika?

Prepričan sem, da bodo Avstrijci s pretežno večino glasovali za pristop Slovenije k EU. Slovenija je na gospodarskem in varnostnem področju od vseh kandidatov najbolj razvita.

DEŽELNI GLAVAR
JÖRG HAIDER

HAIDER: To vprašanje je treba rešiti. Pričakujem, da bo zvezna vlada letos jeseni izdala uredbo, ki naj bi v detajlu določila, kako uresničiti spoznanje ustavnega sodišča.

Kakšna naj bi bila ta uredba?

HAIDER: Na to vprašanje še ne morem dati konkretnega odgovora. Smo pa pozvali urad zveznega kanclerja, da vključi v posvet tudi koroško deželno vlado.

Nič manj odprto je tudi vprašanje dnevne oddaje Slovenskih sporedov ORF. Sami ste na zborovanju velikovske FPÖ v Dobrli vasi (letos spomladi) povedali, da se bodo te z uvedbo celodnevne radijskega sporeda oz. Radia dva ukinile.

HAIDER: Ko je šlo za celodnevni Radio dva, sem generalnemu intendantu Weisu pisal, da se z uvedbo Radia dva strinjam pod pogojem, da se ukinejo sedanje 50-minutne zgolj slovenske oddaje. Z narodno skupnostjo hočemo doseči dogovor, da bi teh 50 minut namenili splošnemu manjšinskemu sporedu, ki naj bi upošteval poleg slovenske narodne skupnosti md. tudi Kočevarje in Nemce v Kanalski dolini.

Slej ko prej odprto je tudi vprašanje manjšinskega zastopstva v deželnem zboru, ki je prav tako del dogovora ob okrogli mizi.

HAIDER: Klubski predsednik ÖVP Wutte vodi pododbor, ki naj bi glede tega vprašanja izdelal predlog, vendar je Wutte bolj tisti, ki zadevo zavira. Sedaj hočemo z naše strani pritisniti, da dobi zadeva novo dinamiko. Rešitev bi lahko našli v okviru širše reforme deželne zakonodaje, katere namen je, da se zmanjša obseg zakonov (Deregulierungspaket). Pri tem bi poudaril: doslej je bilo običajno, da v ustavno-pravnih vprašanjih velja tristrankarski konsenz. To pot sta SPÖ in ÖVP zapustili, ko je šlo za spremembo določila glede števila mestnih svetnikov v Beljaku. Sedaj se ne čutimo več vezane na tristrankarski konsenz, tako da si glede manjšinskega mandata lahko predstavljam skupno rešitev s SPÖ.

Vodja manjšinskega biroja pri deželni vladi Karl Hren je izdelal predlog, po katerem vodja biroja naj ne bi bil več vezan na navodila politike, temveč imel vlogo manjšinskega odvetnika. Kako ocenjujete ta predlog?

HAIDER: O takšnih vprašanjih bi se lahko pogovarjali, če bi prišli stran od bitk na starih frontah. Če bi napredovali po poti dialoga in ne po pravni poti, bi bil lahko to zelo zanimiv model.

Katere manjšinskopolitične zadeve bodo potemtakem predmet letošnje politične jeseni?

HAIDER: Za deželno vlado bi bil velik uspeh, če bi napredovali pri uresničevanju odprtih vprašanj vključno dvojezičnih napisov, ki jih predvideva zakon iz leta 1976. Prav tako naj bi prišlo do nove uredbe glede uradnega jezika.

Jeseni bo Slovenska gimnazija dobila tudi novega ravnatelja. Kaj bo odločilno za njegovo imenovanje?

HAIDER: Zame bo obvezujoč predlog, ki ga bo izdelalo svetovno podjetje HILL. HILL bo namreč vodilo tudi hearing, ki ga predpisuje zakon.

Za konec še vprašanje: kako ste zadovoljni s trenutnim vodstvom narodne skupnosti?

HAIDER: Našli smo dobro obliko dialoga. Njegovo kakovostno znamenje pa je tudi, da narodna skupnost javno prizna, da deželna in zvezna vlada omogočita dosežke v njeno korist.

DEŽELNI GLAVAR JÖRG HAIDER

LJUBLJANA

„Čas za spremembe pri podporah”

Jeseni bo po besedah državne sekretarke Magdalenne Tovornik Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu pripravil razpis za podpora sredstva za leto 2002. Pri tem gre očitno strategija v smer postopnega združevanja struktur, ki jih vzdržujejo zamejski Slovenci in ki so v glavnem še vedno dvotirne.

Državna sekretarka Magdalena Tovornik si vsekakor želi, da bi se finančne podpore, ki jih dodeljuje slovenska država iz svojega proračuna za zamejske Slovence, v prihodnje kar najbolje koristila. Kakor poročajo Slovenski sporedi ORF, se državna sekretarka Tovornik sprašuje, ali ni morda vendarle dozorel čas za spremembe: ne za ukinjanje, ne za nadomeščanje, temveč za združevanje vsega tistega, kar Slovenija namenja zamejskim Slovincem.

Od kakovosti in prodornosti posameznih projektov oz. dejavnosti, da bo odslej odvisno, koliko bo sredstev in komu bodo namenjena. To pomeni priložnost za vsakogar, ne glede na to, v okviru kakršne ali katere organizacije deluje.

KRANJ

Gorenjski sejem odprl svoja vrata

Danes se je začel 51. Gorenjski sejem, na katerem ponuja svoje izdelke in storitve 148 direktnih in 297 zastopanih razstavljalcev iz 15-ih držav. Med njimi so tudi avstrijski razstavjalci. V spredju ponudbe Gorenjskega sejma so predvsem vsakdanje potrebnosti. Prav tako lahko postrežejo z zanimivim zabavnim programom in bogato gostinjsko ponudbo.

Sejem – trajal bo do nedelje, 19. avgusta – je odprt med 9. uro zjutraj in 19. uro zvečer. Zabavni program traja od 20. ure do polnoči.

Pogovarjal se je
Janko Kulmesch

MESECA AVGUSTA

SJK vabi kmete
na krajevne
sestanke

Julija je Skupnost južno-koroških kmetov (SJK) pričela s krajevnimi sestanki po dvojezičnih občinah. Frakcijski vodja dipl. inž. Štefan Domej je na vseh setankih prisoten in informira kmete o delu v pretekli letih v Koroški kmetijski zbornici. Naslednje volitve v Zbornico bodo letos, 30. novembra.

Termini meseca avgusta:

Dobrla vās: v ponedeljek, 13. avgusta 2001: v kulturnem domu v Dobrli vasi (za občini Škocijan in Dobrla vas) ob 20.30 uri

Vrba: v torek, 14. avgusta 2001: na kmečkem turizmu Kakl, Loga vas (za občino Vrba) ob 20.30 uri

Pliberk: v četrtek, 16. avgusta 2001: v Posojilnici-Bank (za občini Suha in Pliberk) ob 20.30 uri

Globasnica: v petek, 17. avgusta 2001: v gostilni Šoštar (za občino Globasnica) ob 20.30 uri

Kotmara vas: v nedeljo, 19. avg. 2001: pri Petricu / druž. Adlassnig, Novo selo (za občino Kotmaro vas) ob 20. uri

Bistrica v R.: v ponedeljek, dne 20. avgusta 2001: v k&k-centru v Šentjanžu (za občino Bistrica v Rožu) ob 20.30 uri

Šentjakob: v torek, 21. avgusta 2001: v gostilni Dobernik pri Primku na Reka (za občino Šentjakob v Rožu) ob 20.30 uri

Velikovec: v sredo, 22. avgusta 2001: v Posojilnici-Bank Velikovec (za občini Djekše in Velikovec) ob 20.30 uri

Avgusta informira SJK naše kmete o delu v Zbornici ter o aktualnih vprašanjih.

„Na zdravje“ na 4. Farantu v Globasnici. Kmetice in kmetje vabijo letos na svoj praznik v sredo, 15. avgusta.

Spet bo Farant v Globasnici

Na praznik v sredo, 15. avgusta vabijo globaški kmetje na svoj 4. Farant.

Globasnica. Lani je prišlo na globaški Farant skoraj 6.000 obiskovalcev. Tudi letos pričakuje Kmečka skupnost Juenna podobno dober obisk - seveda če bo vreme ustrezno. Lani je sodelovalo 26 domačih kmetov, 10 kmečkih iniciativ ter 15 domačih društev. Cela Globasnica je bila kmečki trg. Letos je skušala Kmečka iniciativa Juenna pridobiti tudi razstavljalce iz drugih regij, kar pa ni bilo tako preprosto. Z Štajerske bo prišel bio-kmet, s

Prevalj kmet s starinami, za italijanske vinogradnike pa bo vino razstavljal Hubert Kordež, pd. Ruoh. Letos se bodo na Faranta predstavili tudi domači obrtniki kot npr. mizar Günther Pahoinig, Franc Fera in Zadruga-Market, zastopana pa bodo tudi kulturna društva. Ker bodo praktično Globasnico od Lagerhausa do Zadruge zasedli razstavljalci, bo treba pustiti avtomobile zunaj, za red pa bodo skrbeli gasilci.

Silvo Kumer

Dolenjski kmetje obiskali Koroško

Člani največje slovenske zadruge iz Novega mesta so se seznanili z razmerami na Koroškem.

V četrtek, 2. avgusta 2001, so odborniki Kmetijske zadruge Novo mesto obiskali Koroško. Zadruga v Novem mestu je največja v Sloveniji. Zadrugniki so si na Koroškem ogledali kulturne znamenitosti ter mlekarno „Berglandmilch“ v Celovcu, kjer so jim strokovno predstavili sodobno tehniko predelave mleka. Nato so se v Pliber-

ku - v Senčnem kraju ustavili na kmetiji Petra Apovnika, pd. Zdovca. O pogojih kmetovanja v EU jih je nato seznanil strokovni svetovalec Franc Valeško. Zaključek ekskurzije pa je bil pri Šoštarju v Globasnici. Program je organiziral Koordinator-Interreg v Koroški Kmetijski zbornici dipl. inž. Peter Krištof.

Odborniki največje slovenske zadruge so bili na ekskurziji na Koroškem.

Predsednik Initiative Juenna Stefan Pototschnig z ženo Gerhild.

FARANT JE USPEŠEN

To je reklama za nakup na kmetiji

Ali je s Farantom uspelo poživiti nakup na kmetijah?

POTOTSCHNIG: Ja, na vsak način. Odkar prirejamo Farant, prodajajo kmetje v našem kraju občutno več direktno na kmetiji. Salame nam kar trgajo iz rok. Zato smo se tudi odločili, da prav za prodajo salam pripravljamo nov program v okviru EU. „Jesen podjunskih salam / Jauntaler Salamih-erbst“ je prvič zelo dobro uspel in je dokaz, da se lahko z iniciativami veliko ustvari.

Koliko obiskovalcev pričakujete v sredo?

POTOTSCHNIG: Gotovo jih bo 5.000. Če jih bo prišlo več, pa bomo še bolj veseli.

Silvo Kumer

Mrtvašnica v Šmihelu: tudi nova lokacija nima podpore vseh

Na mizi je nov predlog za lokacijo zidave mrtvašnice v Šmihelu. Toda tudi novi predlog ni idealen in ga mnogi odklanjajo.

Šmihel. Nad 20 let v Šmihelu že razpravljajo o lokaciji za mrtvašnico. Farni svet, KPD Šmihel in župnik Franček Kramberger za govarjajo zidavo pri župnišču, na zemljišču starega otroškega vrtca. To varianto pa odločno odklanja direktor tovarne filtrov Franz Mlinar, ki bi bil sosed mrtvašnice in ima v neposredni bližini tudi turistične sobe.

Z zadevo se je zdaj intenzivno ukvarja komisija za krajevno podobo/Ortsbildkommission in prišla do zaključka, da je najboljša lokacija za zidavo mrtvašnice za cerkvijo, v bregu, v bližini Loserjevega

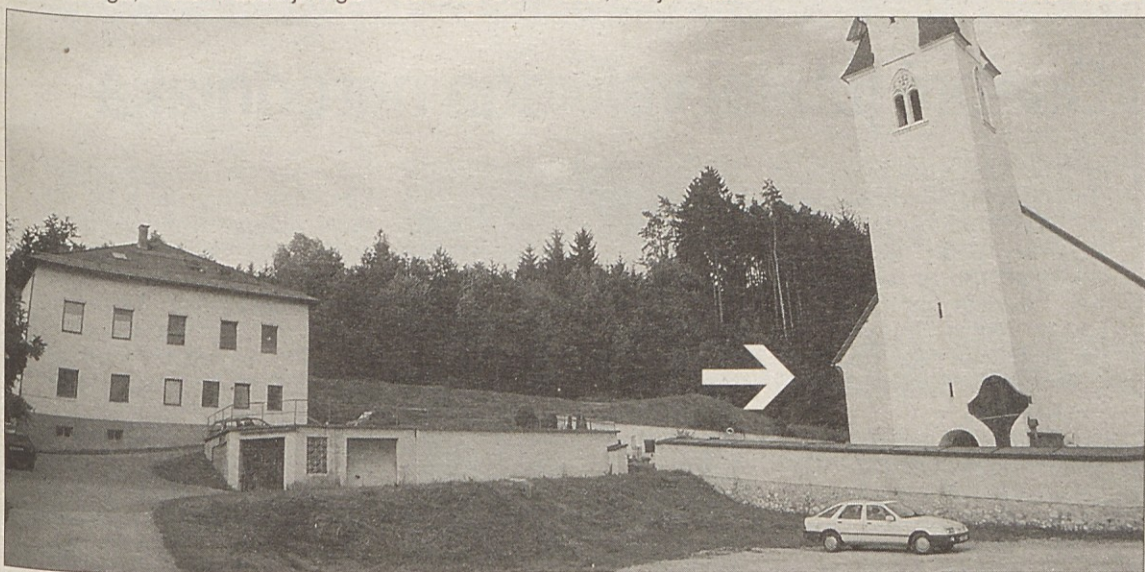
posestva. Po mnenju župana Janka Pajanka bi bila mrtvašnica dovolj stran od farne dvorane, kjer ima svoje prireditve slovensko kulturno društvo.

Občinsko predstojništvo se je z večino izreklo za novo lokacijo in povabilo štiri arhitekta (Josef Klingbacher, Detlef Führsorge, Reinhold Wetschko, Felix Orsini-Rosenberg), naj do oktobra izdelajo načrt za mrtvašnico in oblikovanje prostora okoli cerkve (bivši farovž in bivši vrtec). Sredi oktobra bodo arhitekti predstavili rezultate, nato pa bo o tem odločal občinski svet. Kaže, da je večina

že za lokacijo za cerkvijo, diskusija pa o tem še dolgo ni zaključena, ker sosedje, kulturno društvo in farni svet zaenkrat ne odobravajo predlagane rešitve.

Pokopališče. Padla pa je vsekakor že odločitev za pokopališče na sveti Katarini. Ker so deloma grobovi pod vodo, je pokopališče raziskal deželni geolog in prišel do zaključka, da je to le površinska voda, ki v skalo na more ponikati. Predlagal je občini, naj naredi napis v višini 80 centimetrov. S tem pa bi bili vsaj novi grobovi pri Katarini spet na suhem.

Silvo Kumer

Za šmihelsko farno cerkvijo naj bi nastala nova mrtvašnica (bela puščica). Levo na sliki je farni dom, v katerem kulturno društvo prireja svoje prireditve.

Foto: Kumer

Tesar Kulmesch obnovil staro hišo na Beznici

Nad 100 ljudi se je zbralo v čudovito obnovljeni hiši družine Florijan Kulmesch na Beznici na Suhi, da bi praznovali ob dobri jedachi in pijači. Gospodar je tokrat povabil gasilski družbi iz Vogrč - komandant Anton Visotschnig - in iz Suhe - komandant Karl Sköf. Poleg teh so bili povabljeni še številni sorodniki ter Oktet Suha, ki je nastopal v počitniški zasedbi. Hišo je blagoslovil dekan Simon Wutte. Hiša na suški gori je krasna. Florijan Kulmesch jo je obnovil po prvotnem načrtu, kar je pohvale vredno. Družini želimo, da bi se v tej hiši dobro počutila in tudi čim več časa prebivala na Suhi.

Florijan Kulmesch z ženo Rozvito v krogu poletne zasedbe Okteta Suha, ki je pel na hišnem prazniku na Beznici.

VAŠE MNENJE?

Prostor za cerkvijo, v bližini Loserjevega posestva je po mojem še najbolj sprejemljiva alternativa. Če bo mogoče najti konsenz, bi lahko pričeli z zidavo že jeseni.

ŽUPAN JANKO PAJANK

Tudi zemljišče za cerkvijo ni idealno, ker bi na eni strani motilo delovanje kulturnega društva, na drugi strani je v bregu in je za starejše ljudi težje dostopno. Kompromis vidim edino v tem, če KPD Šmihel od občine dobi zemljišče pri župnišču na voljo za kulturno udeleževanje.

MARJAN PEČNIK, EL

Nova lokacija ni idealna. Imamo še več boljših alternativ, na primer zemljišče g. Maleja nasproti Posojilnice. Tam bi bilo na voljo tudi zadosti parkirišč.

STANKO VAUTI, SOSED

Po mojem so našli pravilno lokacijo.

JOSEF BRESNIK ST. - ŠMIHELSKI KOVAČ

Načelno ima vsaka lokacija svoje pomanjkljivosti. Če bo ostalo pokopališče na Katarini, potem je nova lokacija zame sprejemljiva. Toda tudi zemljišče pri župnišču bi bilo primerno za mrtvašnico.

PODŽUPAN FRIC FLÖDL

Zame je nova lokacija sprejemljiva in bi tudi ne motila delovanja gostilne in turizma.

GOSTILNIČARKA HEDI LOSER

INTERSERIJA

Milavec brez sreče

Most/Češka. „Žele-Motorsport“ je na dirkah v Mostu na Češkem nastopil samo z enim dirkačem. Peter Milavec pa je imel že na treningu nesrečo in je moral v dirki z rezervnim avtomobilom, kljub temu je dosegel 4. in 5. mesto. V skupnem seštevku vodita dirkača „Žele Motorsport“ Christoph Haingartner (1.) in Peter Milavec (2.)

4. ljudski praznik

Dob. Gasilci in odbojkarji v Dobu vabijo od petka, 10. avgusta, do ponedeljka, 13. avgusta, na 4. ljudski praznik. V soboto in nedeljo bo na programu tudi odbojkarški turnir, na katerem pričakujejo 500 odbojkarjev.

Društvo upokojencev Šentjakob čestita za osebna praznika **Mihiju Antoniču** z Reke in **Mici Krištof** – po domače Jakopčinji iz Velike vasi. Vsi ostali člani slavljencema od srca čestitajo ter se veselijo svidenja. Čestitkam upokojencev se pridružuje uredništvo NT.

V sredo, 1. avgusta, se je **Katarini** in **Michaelu Gutownigu** iz Sveč rodil drugi otrok, sinček **Jakob**. Srečnim staršem od srca čestitamo, novorojencu pa želimo vse lepo in dobro na življenjski poti. Čestitkam uredništva NT se pridružujejo prijatelji in SPD Kočna.

V mesecu avgustu so oz. bodo naslednji člani kulturnega društva „Peter Markovič“ obhajali življenjske jubileje: na Reki pri Šentjakobu je 3. avgusta slavila okroglo obletnico življenja **Marta Mečina** – po domače Habnerca, v Semislavčah pa so pred kratkim v galeriji Šikoronja proslavili 60. jubilej gospodarja **Zvonka**. V sredo se je v Selah srečal z Abrahamom **Toni Olip**, v četrtek pa je obhajal 40. rojstni dan **Joško Lepuschitz** – po domače Fuger na Ravnah. Iskrene čestitke tudi **Gerti Schuster** na Dunaju ob rojstnem dnevu, ki ga je obhajala 6. avgusta in **Albertu Lesjaku**, ki je 3. avgusta prestopil v novo življenjsko leto. Vsem, posebno še okroglim, iskrene čestitke in pristrčne želje. Čestitkam društva „Markovič“ se pridružuje NT.

V Železni Kapli je slavila rojstni dan **Mili Jug**. Od srca čestitamo in kličemo na mnoga srečna in zadovoljstva polna leta.

Prihodnji ponedeljek bo na Rutah pod Peco prestopil v novo življenjsko leto **Vinko Pečnik**, po domače Bicl. Pristrčnim čestitkam in najboljšim SJK se pridružuje uredništvo NT.

Prav tako prihodnji ponedeljek bo obhajal rojstni dan **Hubert Kordes** iz Podjune pri Globasnici. Frakcijskemu vodji EL Globasnica ter članu občinskega predstojništva iskreno čestitamo. Čestitkam se pridružujeta EL in SJK.

70. list življenjske knjige je prelistal **Tonči Gabriel**, po domače Strdenov iz Leš pri Šentjakobu v Rožu. Slavljencu za ta lepi življenjski jubilej od srca čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva. Čestitkam se pridružuje društvo upokojencev Šentjakob.

Osebni praznik slavita sestri **Rozka Polesnig** iz Vogrč in **Marija Wautsche** z Letine. Obema od srca čestitamo in kličemo na

mnoga leta. Čestitkam uredništva NT se pridružuje SJK.

Naslednje voščilo je namenjeno **Mariji Dovjak** iz Sel na Kotu, ki je slavila 80-letnico življenja in god. Slavljenci ob tem visokem dvojnem prazniku iskreno čestitamo in kličemo na mnoga zdrava, srečna in milosti polna leta.

Prihodnjo soboto je v Železni Kapli obhajala rojstni dan **Marija Pörtsch**. Čestitamo in želimo vse najboljše tudi naprej.

Prav tako minulo soboto je obhajal rojstni dan **Manfred Greiner** iz Globasnice. Tudi njemu veljajo naše pristrčne čestitke in najboljše želje.

V Šentlipšu je pred nedavnim obhajala rojstni dan **Ana Golavč-**

ČESTITAMO

nik. Čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem zdravja, sreče in zadovoljstva.

70. list življenjske knjige je prelistala **Marta Oraže**, po domače Jugova iz Sel. Slavljenci za ta lepi osebni jubilej od srca čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva.

Prav tako okroglo obletnico – 60. rojstni dan – je slavila **Herma Trampusch** iz Doba pri Pliberku. Tudi njej veljajo naše pristrčne čestitke in najboljše želje.

Slovensko društvo upokojencev Pliberk čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Mariji Hirm** iz Gornje vasi, **Mariji Uranšek** iz Podkrajja pri

Pliberku in **Mari Kaizer** iz Večne vasi pri Globasnici. Posebne čestitke pa veljajo **Roku Drugu** s Svetega mesta, ki je prelistal 75. list življenjske knjige. Vsi ostali člani društva upokojencev slavljencem iskreno čestitajo in želijo vse najboljše, zlasti zdravja, sreče in zadovoljstva. Čestitkam upokojencev se pridružuje uredništvo NT.

V Selah na Borovnici je slavila 70. življenjski jubilej **Nani Mak**, po domače Jagrova. Iskreno čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in sreče polna leta.

Minuli torek, 7. avgusta, je praznoval rojstni dan **Leo Hafner** iz Resnika pri Borovljah. Pristrčnim čestitkam in najboljšim

ČESTITKA TEDNA

Osebni jubilej velikega narodnjaka

Fric Kert – zibelka mu je tekla pri Stravniku v Gradcih nad Suho, izbral si je poklic učitelja, njegove učiteljske postaje so bile ljudske šole Šmarjeta nad Pliberkom, Libuče, Vogrče, Božji grob, Suha in glavna šola Pliberk, v službi šolske mladine pa je bil več ko 35 let.

Po najboljših močeh ji je pomagal osvojiti potrebno znanje. Uvajal jo je tudi v bogati svet literarne umetnosti, in mdr. povabil v pliberško glavno šolo znane pisatelje, kot sta to Peter Handke in Janko Messner. Nekaj njegovih nekdanih učencev pa se ima prav njemu zahvaliti, da so si lahko kljub neugodnim socialnim in narodnostnim okoliščinam pridobili višjo izobrazbo in se uveljavili na visoko kvalificiranih službenih mestih.

Kakor mladina in njena prihodnost, sta Fricu Kertu pri srcu tudi slovenski narod in njegova materinščina. Tega ni dokazoval samo kot učitelj. Od ranih mladostnih let si je prizadeval za ohranitev in krepitev domače-slovenske besede in življa na kulturnem, političnem in cerkvenem področju.

Na kulturnem področju mu je bila še posebej blizu pevska dejavnost. Pel je pri MoPZ Edinost-Pliberk, ko ga je še vodil Foltej Hartman. Pozneje, leta

Fric Kert bo prihodnji ponedeljek, 13. avgusta, prelistal 60. list življenjske knjige.

1984, je bil med pionirji MePZ Podjuna-Pliberk in mu je eno periodo služil kot predsednik, dokler ni leta 1995 predal vodstvo Podjune v roke sedanjega predsednika Milana Pika.

Nič manj mu je pri srcu cerkvena dejavnost. Še danes redno sodeluje v pliberškem cerkvenem zboru in rad pomaga pevcem, ki oblikujejo v podružnicah pliberške farne cerkve razne svečanosti, npr. žegnaja. Poleg tega je za eno periodo nasledil dv. sv. dr. Valentina Inzka pri nemško-slovenskem koordinacijskem odboru krške škofije.

Seveda pa poznamo Frica Kerta tudi kot moža, ki se vse svoje življenje živo zanima za politiko, zlasti še za narodnostno. Zanima pa se zanjo ne samo kot opazovalec, temveč jo je tudi vrsto let aktivno soumerjal. Ko so leta 1973 združili pliberško občino z bistriško, je bil med pionirji skupne EL. Naloge občinskega odbornika je opravljal celih 12 let, od 1973 do 1985. Leta 1975 je bil tudi med najbolj zavzetimi podporniki Koroške enotne liste (KEL), leta 1983 pa je bil njen glavni kandidat, ko je na deželnozborskih volitvah kandidiral skupno z Alternativno listo. Vsa leta svojega političnega udejstvovanja si je predvsem prizadeval za čim bolj dosledno uveljavljanje slovenščine in javnosti in bodril tudi ostale sotrudnike za resnično enakopravnost narodne skupnosti.

Prihodnji ponedeljek, 13. avgusta, bo Fric Kert iz Nonče vasi obhajal 60. življenjski jubilej, za kar mu pristrčno čestitamo. Iz vsega srca mu želimo obilo božjega blagoslova, osebnega zadovoljstva in zdravja.

Dragi Fric, Bog Te živi in še na mnoga leta!

Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružujeta EL in MePZ Podjuna-Pliberk.

Janko Kulmesch

Utihiilo je srce Tomaža Mikla

Najstarejši član SKD Jepa-Baško jezero je umrl v 88. letu starosti.

Tiho in vdan v usodo se je pretekli teden od nas poslovil Tomaž Mikl pd. Pogaj. Dočakal je sicer lepo starost 87 let, a njegovi naravi bi bilo mogoče pripisati še kakšno desetletje več, če ne bi posegla vmes neusmiljena usoda s kruto roko. Vse življenje je bil vedrega in sončnega značaja, pred dvema letoma pa je njegovo zdravje doživelo hud udarec, od katerega si ni več opomogel. Še priklenjen na voziček prisrčen nasmeh ni izginil z njegovega obraza, celo še kaka šaljivost je od časa do časa zasijala v njegovih očeh. Ob praznovanju svoje zlate poroke pred tremi leti je bil močno prepričan, da bo dočakal tudi biserno slavje. Bolj in bolj pa se mu je majalo zdravje in končno je njegovo srce nehalo biti, je omahnila njegova trudna roka.

Pokojni Tomaž je izhajal iz znane, narodnozavedne Napokojevje rodbine v Vodiči vasi, ki je štela trinajst otrok. Za sicer premožno, kmečko domačijo je kljub temu predel tudi trudopolni vsakdan. Tudi Tomažu, enemu izmed

mlajših otrok, ni bilo nič prizaneseno, delal je na domači grudi, kakor se je godilo takrat našemu življu. S 33-imi leti je prevzel lastno domačijo pri Pogaju v Bekštanju (svočas Malošče) in si leta 1948 izbral življenjsko družico pri Gamsu na Brnci, kjer je bil prav tako močan narodni steber na tem koncu. Tudi žena Mici je izhajala iz mnogoštevilne družine, bila je prav tako vajena trdega kmečkega dela, zato je poslej življenje na Pogajevem močno razcvetelo. Zakonca, oba vesele in prisrčne narave, sta zvesta prednikom ohranila njihovo dediščino, kljub težkemu delu na domačiji in na polju je pogosto zvenela mila domača pesem. Vsak gost v tej hiši je bil dobrodošel, primerno pogosten, deležen tudi marsikatero šaljive pripovedi iz gospodarjevih ust. Kot zvesta člana SKD Jepa-Baško jezero sta bila oba stalno prisotna v društvenem življenju, po svojih močeh tudi prispevala k njegovemu razcvetu. Veliko skrbi je veljalo prav tako verskemu občestvu – moli in delaj je bilo geslo te hiše. Tako si je rajni To-

maž postavil v cerkvi na Škocijanu z nabavo ter montažo solarne naprave za zvonjenje lep in dostojen spomenik, kar bo tudi bodočim rodovom še pričalo o življu v tem kraju.

Temu primerno so se tako od pokojnika poslovili mnogi njegovi sorodniki, prijatelji in znanci, ki so cenili poštenost in marljivost moža, kot jih je danes le še malo. Dekan mag. Stanko Olip, ki je vodil pogrebne svečanosti, je orisal rajnega kot stalnega popotnika, zelo zavzetega vernika, s katerim občasno sicer nista bila enakega mnenja, tem bolj pa je poudaril vrline njegovega značaja, kakršnega bi bilo še dosti več želeli.

S Tomažem Miklom tako ni šel le delček znane Napokojevje rodbine v grob, ampak tudi na narodnem telesu je zapustila njegova smrt vrzel, ki je ne bo moč dopolniti. Bil je najstarejši član društva SKD Jepa-Baško jezero, ki ga bomo ohranili v blagem spominu, za vselej je utihnila pesem – nič več pel ne bom – saj ga pokriva ljubljena domača zemlja.

F. Č.

željam znancev in članov SPD Kočna se pridružuje uredništvo NT.

V Selah na Borovnici je prelistala 90. list življenjske knjige **Marija Kelih**, po domače Mlarkarjeva. Slavljenci ob tem posebnem življenjskem jubileju od srca čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova, zlati zdravja, sreče in zadovoljstva. Čestitke veljajo slavljenci tudi za god.

Carmen Onitsch in **Robert Sturm** iz Mokrij se veselita rojstva hčerke **Rebecce**. Srečnim staršem od srca čestitamo, novi zemljanki pa želimo vse lepo in dobro na življenjski poti. Čestitkam se pridružuje EL.

V Podgorjah pri Šentjakobu v Rožu bo prihodnji ponedeljek slavil 50-letnico **Jozi Ottowitz**. Bivšemu občinskemu odborniku EL ob srečanju z Abrahamom od srca čestitamo in kličemo na mnoga leta. Čestitkam uredništva NT se pridružuje EL.

V novo življenjsko leto je stopil **Pepej Polesnig** iz Vogrč. Čestitamo!

Slovensko društvo upokojencev Podjuna čestita za osebna praznika **Roku Bučovniku** iz Goselne vasi in **Mariji Pečnik** iz Grabalje vasi. Posebne čestitke pa veljajo **Reimundu Hudlu** iz Goselne vasi, ki slavi 70-letnico življenja. Vsi ostali člani slavljencem od srca čestitajo in kličejo na mnoga srečna, vesela in predvsem zdravja polna leta. Čestitkam upokojencev se pridružuje uredništvo NT.

V Šentlipšu je praznovala rojstni dan **Ljudmila Lušnik**. Čestitamo!

66-letnico življenja je obhajal **Dominik Krušič** iz Kotmारे vasi. Prisrčnim čestitkam in najboljšim željam EL Kotmारे vas in „Gorjancev“ se pridružuje uredništvo NT.

V Večni vasi pri Globasnici je obhajal rojstni dan **Franc Fera**. Bivšemu občinskemu odborniku EL Globasnica prisrčno čestitamo in kličemo na mnoga leta. Čestitkam NT se pridružujeta EL in SJK.

12. avgusta bo slavil rojstni dan **dr. Michael Weber** iz Želuč. Prisrčnim čestitkam in najboljšim željam uredništva NT se pridružujejo znanci in člani SPD Kočna.

Del čestitk prejemo od kolegov slovenskega oddelka ORF.

Suški cerkveni slavčki na morju

Suški cerkveni zbor opravlja neprecenljivo poslanstvo: je steber domačega farnega in kulturnega življenja. Temu primerno je priznan in priljubljen. Brez njega bi bilo življenje na Suhi „suho“, dokaj manj razgibano in praznično.

Zbor je po vojni ustanovil župnik Tomaž Holmar. Po 50-ih letih, odkar je Holmar moral zapustiti svoje suške faranke in farane, njegovo delo še vedno rojeva bogate sadove. To predvsem tudi po zaslugi sedanjega zborovodje mag. Berteja Logarja.

Suški cerkveni pevci in pevke pa ne pojejo samo Bogu v čast in faranom v veselje, temveč se znajo tudi odlično sprostiti in popraznovati. Tako se po sv. maši radi podajo k Joncu (gostilna Motschulablick), kjer je na sporedu „2. maša“. Pri njej prepevajo, proslavljajo godove in rojstne dneve, skratka: poveselijo se lepo po domače.

Preteklo soboto, 4. avgusta, pa so se odlo-

čili, da pod vodstvom mag. Jokeja Logarja obišejo slovensko morje, in ga s prikupno ladjo „Laho“ preplujejo od prvega do zadnjega (kilo)metra. Ogedali so si tudi krasno mesto Piran. Manjkalo ni veselega prepevanja in razpoloženja, dobre pijače in jedčice – in ko so se suški cerkveni slavčki vrnili domov, so bili vsi srečni in zadovoljni. –Kuj–

Organizatorji potovanja po slovenskem morju so suški cerkveni zbor presenetili s prav njemu posvečeno torto.

Suške cerkvene pevke in pevce je spremljal tudi njihov fan-klub. Sliki: Rozina Katz

Spomnili so se Mirka Kumra-Črčēja

Literarni večer ob 20. letnici smrti Mirka Kumra-Črčēja s Pokrznikovim Lukanom.

Franci Kuežnik je pozdravil v imenu pliberških društev navzoče goste – potomce, prijatelje in znanke Mirka Kumra-Črčēja – človeka, ki je mnogo ustvarjal v pliberški regiji za ohranitev slovenstva. **Pokrznikov Luka – Janko Messner** je bral iz Črčejevih del – Zgodbo o navadnem človeku.

Orisal je Mirka Kumra kot človeka, ki je bil navajen misliti, pretehtati ponos, dostojanstvo in verodostojnost. Bral je tudi iz 43. številke koroškega MLADJA, kjer je bila leto dni po Črčejevi smrti objavljena njegova proza. Besedilo, ki je literarno zanimivo in sočno pripoveduje o „kvartirnikih“ blaške občine, ki so imeli prav poseben položaj kot npr. Grosova Jera iz Vogrč in gluhonema Pepa.

Mirka Kumra-Črčēja so se nato spomnili še njegovi sopotniki in znanci. **Herman Germ** se je spomnil, da so po deseti maši ob nedeljah snovali s Črčejem pri Brezniku razne načrte. Največja Črčejeva želja da je bila, v Breznikovem „gumnu“ v prvem nadstropju izgraditi kulturni dom.

Za Mirka Kumra-Črčēja je bila gradnja Kulturnega doma srčna zadeva.

Prav na tem mestu pa je danes prekrasna stavba Kulturnega doma Pliberk.

Franc Vauti se je spomnil skupnih doživetij, pogovorov o vojni in povojne dobe, ko sta skupno hodila na vaje v Šmihel. Vedel je povedati, da so vedno trije ali štirje mladi moški sprem-

ljali Mirka iz varnostnih razlogov do Blata domov. **Dolfej Krivograd in Štefan Domej** sta govorila o posebnem človeku, od katerega si se lahko mnogo naučil in ki je pisal za slovenske tednike ter pripravljajl prispevke za oddaje slovenskega sporeda ORF. Doma pa si ga srečal v modrem

„birthu“- predpasniku ter da je vedel svetovati in modrovati.

Lipej Kolenik je dejal, da ni bilo boljšega in zanesljivejšega govornika, kot je to bil Črčej, in da je bil resničen, verodostojen moški, ugleden in zgleden. Znal da je vsejati svojim sopotnikom zavednost, ponos in vzdržljivost.

Sin Fric pa je orisal svojega očeta s posebno čednostjo – menda nikoli ni ugovarjal svoji materi in se z njo tudi nikoli ni skregal. Rekel je, da je njegov oče bil mož beseda, kar je rekel in obljubil, je tudi držal. Kot očeta ga je cenil tudi zato, ker je bil razgledan človek in v prvi vrsti Slovenec in ne ideološko vezan. Bil je dober politik in delal ter živel je za idejo, da bi se vsi Slovenci združili v eni sami organizaciji. Za ohranitev slovenstva na Koroškem da si je vzel mnogo časa. Gradnja Kulturnega doma v Pliberku da je bila njegova srčna želja.

Pred smrtjo je naložil simbolični začetni kapital za le-tega in njegovo veselje da bi bilo veliko, če bi ga danes lahko videl. **ŽI**

Že včasih kjekdaj navadni človek ni bil čislán, saj je dišal po hlevu in gumnu, po gnoju in gnilem krompirju, po znojnem trupu in gnilih zobeh, kratka, po pomanjkanju materialne kulture. **Mirko Kumer, pd. Črčej, sicer resda ni doraščal žalostno pritlehno, saj je izviral iz trdnega srednjega kmečkega sloja, je pa od mladih let gojil duhovno kulturo. Nič drugače kakor tudi Prežihov Voranc v Kotljah. Oba pa sta bila navadna človeka, takšna z navadami, navajena brati in misliti in pretresati, koliko tehta človekov ponos, koliko njegovo dostojanstvo; koliko je vredna njegova verodostojnost in koliko njegovo hinavčenje, klečeplazenje, sprenevedanje.**

Tedaj, v njunem in mojem času, je veljalo: obljuba dela dolge, svoji k svojim, ta burni na levo, ta premožni na desno ... Šele mrtvaški ples jih je združeval v sprevodu k črni jami - v Hrastovljah na primer, korakajo spredaj cesar in kralj, opati in monsinjori, za njimi škofi in kardinali, za njimi ban kirji in oderuhi vsake sorte z napetimi mošnjami, na koncu spre voda pa navadni kmet z motiko in navadni hlapec z vilami in navad-

Zgodba o navadnem človeku

Ob 20-letnici smrti Mirka Kumra-Črčēja v Kulturnem domu v Pliberki 4. velikega srpana 2001

na dekla z grabljami in navadni berač s prazno malho.

Grof ni bil navaden človek, zato je z družino sedel v prezbiteriju - blizu Boga v tabernaklju - njemu nasproti pa dekan ali monsinjor pri slovesni veliki peti maši na rdečem žametnem stolu.

Ta dva sta bila nenavadna človeka.

Za grofa ne rečem nič, naj se spakuje z Bogom, kakor hoče, če ga ni ne sram ne strah.

A poznal sem navadnega nezakonskega kaplana, ki ni maral zatajiti svojega navadnega materinega jezika in ni maral vzeti v roko navadne Hitlerjeve puške, pa je zato moral v Mauthausnu vlačiti po stopnicah smrti navadne kamne, ki so bili težji od njega. Navsezadnje so ga sežgali in v navadni leseni žari poslali pepel njegovi navadni nezakonski materi, navadni dekli Marički.

A ko je šlo za to, da bi njegovi domačini čoudili v ljudstvu spomin na tega navadnega - veri

zvestega - slovenskega kaplana in mu posvetili spominsko tablo na župnijski cerkvi, se je njegov duhovniški sobrat - cerkveni dostojanstvenik - upiral, češ čemu pa je treba njemu takšno tablo, saj je bil vendar ČISTO NAVODEN ČVAVEK.

Nedavno sem bil v nekem Kulturnem domu koroških Slovencev in predlagal na seji odbornikov, naj namestijo spominsko ploščo v spomin domačinki, ki je izpričano rešila nad tristo partizanom življenje, ker nikogar od njih ni izdala in so jo gestapovci zato pobili in kakor mačko zagreblj kdovekje. Z njo vred bi tabla bila v spomin vsem žrtvam tamkajšnjega kraja v letih groze.

Na seji so eni resda bili za to, drugi pa so mi vznemirjeni ugovarjali, čes današnja mladina ja ni več za oživljanje takšnih spominov iz vojne, saj se je treba bati, da te mladine ne bo več na kulturne prireditve, če bo tam takšna tabla.

Prevzel me je tolikšen strah pred njihovim strahom, da sem vstal in šel.

Moja noč je bila svetla. - Ne zaradi polne lune. Šele proti jutru sem se izčrpan pomiril v mislih na vnuka Mirka Kumra-Črčēja, mladeniča visoke, zlasti pa duhovne rasti: stopila sva vstrib z vlaka na pliberški peron, pa se mi nasmehne in reče: „Ali veste, čigav je ta rek: Narod, ki pozabi svojo zgodovino, je že suho drevce s trhlo korenino ...“

„Vem, Marjan, menda je to dejal Pokrznikov Luka ...“

„Tako je, jaz imam zmeraj te njegove besede v glavi ...“

In že je smuknil in avto, ki je nanj čakal.

Navaden vnuk navadnega dedja. Bodi zahvaljen zanj, prijatelj Mirko Kumer!

Ta tvoj vnuk se zaveda, da brez navadnih sežganih kaplanov in brez navadnih upornikov - partizanov ne nas starejših ne njega - mladeniča ne bi bilo na svetu!

Bili so navadni ljudje: kakor Nazareneec so šli v smrt za naše življenje.

Vodja projekta Zdravko Haderlap, Adolf Welz, Walter Jerlich (Turistično društvo Železna Kapla), podžupan Engelbert Ojster in Pepi Pasterk (občina Železna Kapla - z leve)
Foto: Štukelj

Projekt „Regija na poti“ – cela Kapla bo velik oder

Spodbudni kulturni projekt naj bi dal kapelški regiji nove gospodarske in kulturne impulze.

Gospodarski položaj Železne Kaple in njene okolice ni ravno zavidljiv. Leta 1989 so ukinili tovarno celuloze OBIR, ki je zaposlovala nad dvesto delojemalcev. Marsikateri/a občan/občanka je moral/a zapustiti domači kraj in se s trebuhom za kruhom podati v gospodarsko bolj razvite kraje.

Po najnovejših podatkih ljudskega štetja 2001 je število prebivalcev v občini nazadovalo za 10,6 odstotka. Ker je močno upadlo tudi število industrijskih in obrtniških delovnih mest, so začeli v občini razvijati turistične koncepte, ki se v glavnem opirajo na dnevni turizem (Obirske jame, Korške peči, Obir) ter zdraviliški turizem. Regija se lahko ponaša s čistim in dobrim zrakom, s naravnimi lepotami, gostoljubnostjo, s kulturno raznolikostjo in prijetnimi domačimi gostilnami.

Pretekli petek, 3. avgusta, so podžupan Engelbert Ojster, predsednik godbe na pihala „Vellacher Trachtenkapelle“ Adolf Welz in Zdravko Haderlap v pogovoru z zastopniki medijev z velikim zadovoljstvom predstavili kulturni projekt „Regija na poti“. Leta 1960 so ustanovili „Vel-

lachtaler Trachtenkapelle“ kot naslednico godbe na pihala tedanje tovarne celuloze na Rebrici. Tokrat so se ob njeni 40-letnici odločili, da bodo jubilej praznovali v nekoliko drugačni obliki. Pobudo za to je dal predsednik Adolf Welz. Skupno s projektnim vodjo Zdravkom Haderlapom ter ob podpori občine in drugih dejavnikov so zelo široko zasnovali praznovanje. Namesto običajnega žeganja se bodo do nedelje, 19. avgusta, vrstile številne kulturne prireditve. Sodelovali bodo domači umetniki, društva in skupine sosednjih občin ter iz ostale Koroške, Avstrije, Madžarske in Slovenije. Vabljeni pa so tudi predstavniki in prebivalci sosednjih občin onkraj meje.

Spomladi. S projektnim delom so pričeli spomladi, projekt pa je načrtovan za dobo petih let. Projektni vodja Zdravko Haderlap: „Projekt je nastal v sodelovanju z lokalnimi strukturami in je nekaj novega za našo regijo. Želimo predstaviti kulturno pokrajino v svoji raznolikosti in prispevati k razvoju te obrobne pokrajine. Pri tem projektu sodeluje nad 150 prostovoljcev, brez njih vsega tega ne bi bilo mogoče ures-

ničiti.“ Kapelčanom je pomagal in jih spodbujal že izkušeni Wolfgang Seidl iz vzhodne Štajerske, ki vodi podoben projekt že nekaj let v občini Straden ob avstrijsko-slovensko-madžarski meji. Na sporedu so razstave (Nežika Novak, Franc Merkač, slike učencev), dia-show, literarno branje, filmi (film mladje), kabaret, koncerti (Korčnika, glasbeniki, Bluespumpn, Črna mačka, Nyirettyü, Raab/Holub idr.), in zabava ter kulinarika. Glavnina prireditev bo 19. avgusta v centru občine Železna Kapla na šestih odrih ob vsakem vremenu.

Optimistični organizatorji pričakujejo ob lepem vremenu do 2.000 obiskovalcev. Glavni trg bo na dan prireditve za javni promet zaprt. Parkirišča so na voljo v okolici Železne Kaple. Projekt so podprli domači sponzorji, društva, zasebniki, tržna občina Železna Kapla in turistično društvo. Organizatorji so tudi izdali dvojezično prireditveno zgibanko.

Vstopnina znaša 100 šilingov, v predprodaji pa 80 šilingov: informacije, kjer lahko rezervirate tudi karte daje Turistično društvo Železna Kapla telefon 04238/8239.

Mirko Štukelj

Posebna izdaja NT za Jormak

Za **Pliberški jormak** 1./2./3. septembra bo izšla posebna številka NT za vsa gospodinjstva v Podjuni ter sosednjih obmejnih občinah. **Oglase** sprejemamo do petka, 17. avgusta (0463/512528*23).

Iščemo sodelavko/ sodelavca

Pogoji: znanje obeh deželnih jezikov, angažiranost, komunikativnost, pripravljenost za nadaljnjo izobrazbo, zaključena vojaška služba

Prednost imajo absolventi/ke srednjih gospodarskih šol
Pisno prošnjo, življenjepis in kopijo zaključenga spričevala pošljite do najkasneje 25. avgusta 2001 na

**POSOJILNICA-BANK
BILČOVŠ-HODIŠE-
ŠKOFIČE**

registrirana zadruga z omejenim jamstvom
v r. g. Francu Kristofu
9072 Ludmannsdorf/Bilčovs
33a

IMPRESUM

NAŠ TEDNIK – Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopa predsednik Bernard Sadovnik, 9020 Celovec, Villacherstr. 8, I. nadstropje. Naš tednik prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih skupnosti. Narodni svet zastopa politične, gospodarske in kulturne pravice in interese Slovencev na Koroškem na osnovi avstrijskega ustavnega in pravnega reda, zlasti društvenega prava, ustavnih in drugih norm, za zaščito narodnih skupnosti ter na osnovi mednarodnih in meddržavnih pogodb, konvencij, načel in priporočil o varstvu človekovih pravic in pravic narodnih skupnosti, zlasti avstrijske državne pogodbe z dne 15. 5. 1955. Narodni svet zastopa pravice in interese koroških Slovencev, organizacij in posameznikov v okviru danih pooblastil v odnosu do avstrijske zvezne vlade in pristojnih ministrstev, koroške deželne vlade in pristojnih deželnih upravnih organov, v odnosu do Republike Slovenije ter mednarodnih organizacij, ustanov in organov. **Uredniški odbor:** mag. Janko Kulmesch (glavni urednik), Franc Sadjak (odgovorni urednik), Silvo Kumer, 9020 Celovec, Villacherstr. 8, I. nadstr. Tel. 0463/51 25 28 * 0 (FAX * 22); ISDN: 0463/59 69 56-31; e-mail: franz.sadjak@nastednik.at; **Tisk:** Mohorjeva tiskarna, 9073 Veltnir/Viktring, Adi-Dassler-Gasse 4, tel. 0463/292664. **NAŠ TEDNIK** izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: Naš tednik, Villacherstr. 8, I. nadstr., 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglasnega oddelka: 0463 / 51 25 28; Telefaks: 0463 / 51 25 28 - 22. **Letna naročnina:** Avstrija 500,-; Slovenija 5000,- SIT; ostalo inozemstvo 870,- Šil.; zračna pošta letno 2000,- Šil.; posamezna številka 15,- Šil.; Slovenija: 150,- SIT.

PLIBERK/DVOR

Umetnost lahko le redkokdaj kaj premakne in sproži

Šmihelčan Andrej Krištof se uveljavlja kot umetnik na domačih tleh.

Preteklo soboto, 4. avgusta, se je pri Štihu/Sorgendorf v Varilnici/Sudhaus predstavil z inštalacijami mladi umetnik Andrej Krištof skupaj s Švicarjem Andreasom Holsteinom. V pogovoru nam je razkril svoja razmišljanja o delu, besedi in umetnosti.

Andrej Krištof se je rodil leta 1970 na Dvoru pri Šmihelu. Obiskoval je Slovensko gimnazijo in v Gradcu zaključil študij umetnostne zgodovine. Sedaj že tri leta živi na Dunaju, kjer dela za MAK – Museum für angewandte Kunst.

Pri Štihu v Varilnici se je mladi umetnik Andrej Krištof predstavil z inštalacijami.

zelo želel. Sam sem vedel, da sem hotel nekaj povedati, toda tega preprosto nisem znal izraziti ali konkretno povedati. Zdaj sem pa pri točki, ko vem, kaj hočem povedati in tudi zakaj.

Kdaj pa ste se začeli izražati z umetnostjo?

ANDREJ KRIŠTOF: Zame je bila cezura razstava v Gradcu, ko sem za slovenski študentski klub (KSSŠG) organiziral razstavo Utrinki. Povabili smo umetnike iz Slovenije in Avstrije, pa tudi sam sem sodeloval na temo Slovenščina. Takrat sem tudi začel delati z besedo. Leto kasneje pa sem to idejo uredil tudi pri razstavi na prireditvi steirischer herbst.

Kakšen odnos imate do umetnosti?

ANDREJ KRIŠTOF: Jaz razumem umetnost vedno v kontekstu z družbo, čeprav veliko umetnikov vidi umetnost kot neki nevtrium. Tudi umetnost je politična in je za družbo kot nekakšen harlekin v srednjem veku. Ta znana misel filozofa Slavojja Žižka mi je zelo všeč. V bistvu umetniki zrcalijo družbo, v nekem procesu stalnega ironiziranja neke problematike se lahko dolgoročno lahko le nekaj premakne. To je tudi zame osebna funkcija, družbena umetnost.

Kakšen odnos imate do slovensčine?

Kakšen odnos imate do slovensčine?

ANDREJ KRIŠTOF: Beseda je zame glavna motivacija. Vsa tematika se suče okoli slovensčine, to sem sam ugotovil. V ozadju je vedno slovensčina, ki se manifestira, četudi sem v Gradcu ali na Dunaju. Veliko se ukvarjam s slovensko besedo. Tudi ko sem delal za razstavo steirischer herbst, sem iskal po celem mestu slovenske citate ali napise v izložbah. Pa še posebej v Pliberku sem se soočal in delal s slovensčino. Prej je zame bila slovenska beseda negativno zaznamovana. Ko sem pa zapustil domače okolje, se je vse obrnilo. Moj drugi jezik je bil takoj pozitivno zaznamovan. Tudi samozavest se je večala.

Sedaj sodelujete s Švicarjem Andreasom Holsteinom. Kako poteka to sodelovanje?

ANDREJ KRIŠTOF: Pred tremi leti sva se spoznala, ko sem delal za Unikom. Povabili so ga na razstavo in tam sva se seznanila. Kaj kmalu sva ugotovila, da imava podoben umetniški jezik in da bi lahko skupaj nekaj realizirala. Naslov najinih skupnih inštalacij je Täterprofil. Ta naslov je najina znamka. Obiskovalec inštalacij bi si na razstavi mogoče pričakoval nekaj kriminalističnih stvari, toda ni tako. Za inštalacije v Pliberku sva začela delati pred enim letom. Najprej sva komunicirala po internetu, delala skice in osnutke, potem pa sva se o vsem dolgo pogovarjala in razčistila podrobnosti. Konkretno pa sva delala zadnji teden pred razstavo v varilnici pri Štihu, kajti vedno delava na kraju samem.

Kakšne načrte imate za prihodnost?

ANDREJ KRIŠTOF: Sedaj v glavnem delam v muzeju, saj je to delo zelo zahtevno in zajame veliko časa. Z Andreasom pa bova verjetno še napravila inštalacije v Švici in mogoče tudi v Nemčiji, ampak še nimava ničesar konkretnega v mislih.

Hvala za pogovor.

gf

Uspeli klasični festival v malem

Klasika pri Mohorjevu zelo navdušila v vseh pogledih: od nastopajočih do izbora skladb.

Pro lanskem uspešnem prvem poletnem ciklu klasične glasbe se je tudi letos celovška Mohorjeva, sicer po naravi bolj previdna, odločila za uprizoritev česa podobnega, in, po moji presoji, celo bolj tvegane kot lani, predvsem pri izbiri skladb.

Umetniški vodja tega poletnega mini-festivala Uroš Lajovic je tehtno in preudarno uspel predstaviti ne samo novejšje slovenske skladbe, temveč tudi nekako mlado poustvarjalno elito Slovenije oz. v primeru pianista Alexandra Madžarja tudi slovečega pianista iz bivše Jugoslavije. Napreden je Lajovic tudi v svojih drugih načelih, in sicer v tem, da ne odstopa od dejstva, da se na Koroškem stikata dve kulturi ali, lahko rečemo, dva kulturna kroga, in to po celi sredini Koroške, in ne trije krogi, saj na Koroškem ni nastala niti ena italijanska narodna, da o drugem ne govorimo.

Manj razumljivo v programskih ciljih festivala je, da v slovenskem besedilu želijo predstaviti slovenska in avstrijska dela v nemškem (prevodu?) pa slovenska in nemška dela. Mislim, da se pri tem pozabi, da Avstrija za časa Haydna, Mozarta in Beethovna še ni bila ta naša država, ampak cesarstvo z velikansko nalogo in vizijo, z vizijo složnosti v različnosti. Ta vizija je te glasbene velikane navdihnila in napajala. Po dunajskih kavarnah in gostilnah so igrali in prepevali ansambli iz cele tedanje monarhije, tam je morda Haydn slišal bosansko-dalmatinsko melodijo „Širi kolo“, ki jo je kasneje vpletel v svoj klavirski koncert v D-duru ter v svoj klavirski trio v G-duru. In dediči te ogromne in čislane zakladnice so torej vsi narodi, ki so nekoč živeli v tej tvorbi in ne samo Republika Avstrija.

Prvi večer teh koncertov na prostem, 1. avgusta, sta oblikovala ansambel Slowind in pianist Alexandar Madžar. Za uvod so še brez pianista zaigrali eno izmed breztežnih zgodnjih Ramovševih del, nato pa sočno in pastozno glasbo Francisca Poulencja ter vedro in virtuosno glasbo Ludwiga van Beethovna. Akustično se bi ob drugi postavitvi pianist morda slišal malo bolje,

PISMO BRALKE

O Radiu dva

Že je minil mesec dni, odkar imamo na Koroškem „slovenski!“ spored Radio dva. Res sem se veselila celodnevne slovenskega sporeda in sem bila radovedna, koliko se bo razlikoval od Radia Korotan. Zato sem želela doživeti začetek programa 9. julija ob 6. uri zjutraj. Po poročilih ORF in pozdravu moderatorja je sledila angleška popevka. In tako se je tudi nadaljevalo. Prvo razočaranje – pričakovala bi si pač domačo pesem za pozdrav.

Sicer je povezovalni in informativni program zanimiv, toda da ima naša lepa, slovenska narodna pesem in narodnozabavna glasba v 12-urnem oddajnem času dnevno, razen sobote in nedelje, samo zadnje pol ure na razpolago, me zelo žalosti.

Po nekaj dneh poslušanja sem poklicala v studio in na moja vprašanja glede glasbe je moderator odgovoril, da imajo pač takšen koncept, da bi pritegnili čim več poslušalcev. Upam si trditi, da ta program v večini poslušamo starejši ljudje, ki pa se ob pretežno angleški glasbi ne počutimo doma. O resničnosti mojih trditve dokazujejo glasbene želje poslušalcev v oddajah voščil.

Sicer od tedna do tedna slišimo več slovenskih popevk, toda zakaj bi se med to „najboljšo“ glasbo, kakor se vedno spet poudarja, ne oglasila tudi narodna pesem? Tako bi lahko ugodili vsem poslušalcem. S to raznolikostjo glasbene sporeda bi se tudi naša mladi navadila poslušati domačo pesem, kar bi bilo zelo hvalevredno.

Tako sem tudi mislila za rojstni dan mojega moža in poklicala v studio ter si zavestno zaželela pesem Milke Hartman Beseda materina, ki jo je uglasbil g. Janez Petjak in jo poje globaški MPZ Peca. Pa mi je moderatorica ponujala drugo glasbo in povedala, da te pesmi ne sme vrzeti. Meni je od bridkosti skoraj zastalo srce. – V tem mediju imate možnosti in tudi poslanstvo ali celo dolžnost, da tudi mladino navdušite za domačo kulturo glasbe in pesmi. Slovenci bi morali imeti več samozavesti, ponosa in ljubezni do svoje narodne pesmi, s tem pa tudi do svojih pesnikov in skladateljev ter domačih zborov, pevskih skupin in ansamblov.

Z večjo prisotnostjo le-teh v slovenskem radiu bi nagradili tudi njihov idealizem in delo v kulturnih društvih.

V prepričanju, da mnogo poslušalcev tako misli in čuti

Vas lepo pozdravlja
Hema Hudl, Globasnica

saj je pri njem mrgolelo virtuosnih pasaž (in A. Madžar jih je vse zaigral brez najmanjšega oklevanja, nežno in prožno), ampak skupna igra je bila še vedno navdušujoča.

Program drugega koncerta naslednji dan, v četrtek, 2. avgusta, je bil dosti bolj drzen kot marsikaj, kar se na Koroškem poleti upajo ponuditi publiko. Bojan Gorišek (1962) je sebe predstavil najprej kot pianista, vedno odprtega za najnovejšje (Sonata na število 12 Alda Kumarja), potem kot izvrstnega interpreta glasbe, ki so jo napisali izraziti individualisti: A. Schönberg in Erik Satie. Skupaj z izvrstnim dramskim igralcem Janezom Škofom sta predstavila slednjega ne samo glasbeno kot skla-

datelja, temveč tudi kot nekakšnega pesnika - snoba dosti ekstravagantnih zamisli. Sploh je bila izpiljena slovensčina igralca užitek zase in upajmo, da ga bomo še kdaj videli. Črnobeli film je zaokrožil to novo poznanstvo z Erikom Satiejem.

Tretji, zadnji koncert preteklo soboto, 4. avgusta, pa je celovška Hypo-banka namenila v glavnem svojemu ožjemu krogu, glasbeno pa je to bil večer zlatih zvokov trobil. Skupno in čezmejno sta sooblikovala večer Slovenski trobilni kvintet ter Ho-ViHoLoHoff Brass Quintet iz zgornje Koroške. Vsi so se izkazali za mojstre svojih glasbil, vsak ansambel je predstavil tudi sam sebe, potem pa so več skladb zaigrali skupaj. Literatura,

ki sta jo oba ansambla predvajala ta večer, je bila ali baročna ali pa občasno zmerno in zmerno sodobna. Na vsak način pa smo bili priče zelo živahnemu podajanju in močnemu stiku s publiko. Trobilci so očitno muzikantje, pa če igrajo klasiko ali pa jazzovsko navdahnjene skladbe. Slovenski trobilni kvintet je kot poklon gostitelju vpletel še skrivnostno predelan aranžma pesmi Njav čez izezaro. To je bil bleščeč zaključek izjemno dobro začrtanega in izvedenega festivala v malem. Nadaljevanju nič ne stoji na poti.

P.S.: Morda bi cena vstopnic za študente res bila lako precej nižja od sedanjih 280 šil. (navadna karta je stala samo za 70 šil. več).

mag. Andrej Feinig

Z alternativo zanimiva ponudba

Reakcije na festival Klasika pri Mohorjevi so dokaj pozitivne.

Drugi festival Klasika pri Mohorjevi je pretekli teden privabil na dvorišče Mohorjeve hiše okoli 500 ljubiteljev te glasbene zvrsti. Direktor Mohorjeve dr. Anton Koren je bil z obiski še kar zadovoljen, predvsem z zadnjim sobotnim. V pogovoru za NT je povedal, da bi se lahko Klasika pri Mohorjevi kosala po glasbeni ravni s klasičnimi koncerti v Osojah, pri obisku pa le nazaduje. Zato bodo v naslednjih letih pri programu upoštevati tudi bolj znane glasbenike tudi s te strani Karavank.

Z umetniškim vodjem prof. Urošem Lajovicem se je pogovarjala Gabi Frank.

Letos ste bili že drugič umetniški vodja festivala Klasika pri Mohorjevi. Koliko so lanske izkušnje vplivale na letošnjo zasnovo treh glasbenih večerov?

PROF. LAJOVIC: Prireditve je drugič vedno malo tvegana, ker prvič verjetno vlada evforija, zaveda je neznana, popolnoma nova. Drugič pa obstajajo določene izkušnje in spoznanja, ne toliko rutina, temveč določena ravan, ki se je dosegla in ostaja v spominu. Tako je silno težko sestaviti

Umetniški vodja „Klasike pri Mohorjevi“ prof. Uroš Lajovic.

prireditve v drugo. Letos so zasedbe bile mogoče zares nenavadne, precej so bile zunaj običajne koncertne ponudbe. In mogoče je prav ta alternativa bila tisto, kar je naredilo prireditve zanimivo. Zdaj, ko so trije koncerti za nami, se je vse ujelo v eno celoto. Prvi koncert je bil razmeroma tradicionalen s klavirjem in pi-hali, drugi koncert je bil eksperimentalen, daleč je presegal okvir normalnega koncertnega doživljanja. Lahko si predstavljam, da so bili nekateri ob Satieju šokirani, predvsem ob filmu in spremljavi.

Tretji koncert z dvema trobilnima kvintetoma se je lahko zdel, da je pretiravanje, vendar se je izkazalo, da koncert na prostem to številčnost mirno prenese. Zvok trobilnega kvinteta lahko postane monoton, toda glasbeniki so to sijajno presegli s tem, da so se dramaturško postavili v prostor. Ob koncu so zaigrali skupaj in smo vsi doživeli vrhunski kulturni večer. S temi koncerti pa tudi želimo pokazati, kaj vse zmoremo, kaj smo zmogni doseči.

Bo tudi jeseni ob praznovanju 150-letnice Mohorjeve družbe na sporedu kak klasičen koncert?

PROF. LAJOVIC: Ta festival je bil sicer zunaj praznovanja 150-letnice Mohorjeve družbe, vendar le nekako uvod v vsa ta praznovanja jeseni. Nismo mogli predstavljati festivala na jesen, ker je to le poletni termin, ki se počasi uveljavlja.

Boste tudi naslednje leto sodelovali kot umetniški vodja?

PROF. LAJOVIC: Ja, seveda bom sodeloval. In skušali bomo nekako razširiti sodelovanje s posebnim festivalom v Sloveniji, da bomo še malo bolj nakazali čezmejnost.

PETEK, 10. avgusta
18.00 - 18.30
Utrip kulture

SOBOTA, 11. avgusta
19.00 - 20.00
Od pesmi do pesmi,
od srca do srca

NEDELJA, 12. avgusta
6.08 - 7.00 Dobro jutro,
Koroška - Guten Morgen, Kärnten / Duhovna misel 18.00 - 18.30
Glasbena

PONED., 13. avgusta
18.00 - 18.30
Kratki stik

TOREK, 14. avgusta
18.00 - 18.30
Otroški spored

SREDA, 15. avgusta
6.08 - 7.00 Dobro jutro,
Koroška - Guten Morgen, Kärnten / Duhovna misel 18.00 - 18.30
Praznična 21.04 - 22.00
Večerni spored

ČETRTEK, 16. avgusta
18.00 - 18.30
Rož - Podjuna - Zila

Radio dva od 6. do 18. ure

Dnevni spored od ponedeljka do petka:

6.00 - 9.00	Dobro jutro
9.00 - 12.00	Sol in poper
12.07 - 13.00	Žurnal, nato glasba 3 krat 3
13.00 - 15.00	Klub Radio dva
15.00 - 17.17	Lepa ura
17.17 - 17.30	Žurnal
17.30 - 18.00	Naša pesem (petek, 10. 8.: iz glasbene zakladnice; ponedeljek, 13. 8.: Ob potoku; torek, 14. 8.: Marijine pesmi koroških zborov; sredo, 15. 8.: Praznični spored; četrtek, 16. 8.: skupina Akzent se predstavlja; petek, 17. 8.: „Luna sije“ iz pevске zakladnice)

- Ob vsaki polni uri poročila ORF v nemškem jeziku
- Vsako uro ob pol - poročila Radia dva v slovenščini

sobota, 11. avgusta: 6.00 - 7.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna); 7.00 - 8.30 Domača budilka; 8.30 - 9.00 Otroški vrtiljak; 9.00 - 12.00 Sobotni mozaik; 12.00 - 13.00 Glasbena 3 krat 3; 13.00 - 13.23 Evropa v enem tednu; 13.23 - 14.00 Glasba; 14.00 - 15.00 Slovenske popevke; 15.00 - 18.00 Farant.

nedelja, 12. avgusta: 6.00 - 7.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna); 7.00 - 8.30 Domača budilka; 8.30 - 10.00 Zajtrk s profilom; 10.00 - 10.30 Zimzelena melodije; 10.30 - 11.00 Svetopisemske zgodbe; 11.00 - 12.00 Iz zlate dvorane; 12.00 - 13.00 Glasbena 3 krat 3; 13.00 - 15.30 Radio dva v zrcalu; 15.30 - 16.00 Narodnozabavna in zborovska glasba; 16.00 - 18.00 Vikend.

Zajtrk s profilom v nedeljo, 12. avgusta 2001: gostja v studiu: Micka Miškulnik (pogovarjal se bo Bojan Wakounig)

Radio Agora

oddaja dnevno od 18. do 6. ure

105,5 MHz

Sobota, 11. avgusta

HODIŠE

Koncert v živo
Sterz & vokalna skupina Nomos

Kraj: na kopališču ob Hodiškem jezeru
Čas: ob 20. uri
Vabi: SPD Zvezda

Nedelja, 12. avgusta

SVETO MESTO

14. mednarodno srečanje vižarjev
Kraj: na Svetem mestu
Čas: ob 14. uri
Povezava: mag. Jokej Logar
Vabi: KPD Drva

KAZAZE

Molitveni shod za duhovne poklice
Kraj: v farni cerkvi
Čas: ob 19. uri bo novomašnik Andrej Debeljak začel deliti novomašni blagoslov, medtem bo molitvena ura z litanijami Božje Matere.

Nato sledi slovesno somaševanje, ki ga bo vodil novomašnik, pridigal pa bo zlatomašnik p. Franc Svoljšak DJ.

VEČNA VAS

Vaški praznik
Kraj: na Feratovem travniku
Čas: po sv. maši (maša s pranganjem se prične ob 10. uri)
Vabi: cerkveni pevski zbor Večna vas
Nadaljevanje praznovanja: v ponedeljek, 13. avgusta, po večerni maši

RADIŠE

Farni praznik
Kraj: pred Kulturnim domom

Čas: ob 9.30 slovesna sv. maša, nato družabnost (čisti dobiček je namenjen za popravo stolpne ure na farni cerkvi)

Torek, 14. avgusta

GORA SV. HEME

Trivium - Drei Wege - Tri poti
Kraj: na gori sv. Heme
Čas: 18.30
Sodelujejo: Gerhild Tschachler-Nagy (objekti), Rudi Benétik (inštalaciji), Anna Nöst (besede), Fabjan Hafner (brezročno govorjenje), Gilbert Sabitzer (sopranski saksofon), Janez Gregorič (kitara)
Prireditelj: Slovensko kulturno društvo Globasnica

BEKŠTANJ

„Festival glasov“
Kraj: na Bekštanskem gradu
Čas: ob 20. uri
Nastopata: MoPZ „Trta“ in „Steirische Bläs“

Sreda, 15. avgusta

MARIJA NA OTOKU

Slovenska romarska sv. maša
Kraj: v romarski cerkvi Mašo bo daroval: hodiški župnik Lovro Kaselj
Mašo bo oblikoval: cerkveni zbor iz Hodiš
Čas: ob 10. uri

RADIŠE/LOGARSKA DOLINA

Radiško farno romanje v Logarsko dolino
Odhod: ob 6.30 pred Kulturnim domom na Radišah (ogled parka cvetja v Mozirskem gaju, Logarska dolina,

slap Rinka in cerkev v Gornjem gradu)

ŽELEZNA KAPLA

Romarski dan pri Devici Mariji v Trnju
Sv. maše: ob 7.30, 8.30 in 10.00
Vabi: fara Železna Kapla

GLOBASNICA

4. farant - veselica na cesti
Čas: po sv. maši
Vabi: Kmečka skupnost Juenna

Petek, 17. avgusta

ŽITARA VAS

„Open air“
Dalmatinski večer (Folklorna noč)
Kraj: na farnem dvorišču
Čas: ob 20.30
Vabi: Slovensko prosvetno društvo „Trta“

Sobota, 18. avgusta

ŽITARA VAS

„Open air“
Bališ (rock/blues)
Kraj: na farnem dvorišču
Čas: ob 20.30
Vabi: Slovensko prosvetno društvo „Trta“

Nedelja, 19. avgusta

ŽITARA VAS

„Open air“
Voice Factory (Acapella)
Kraj: na farnem dvorišču
Čas: ob 20.30
Vabi: Slovensko prosvetno društvo „Trta“

LOČE

Ovčji dan
Kraj: v gostilni Wrolich,

pd. pri Pušniku v Ločah
Vabi: Skupnost južnokoroških kmetov Bekštanj
Prodajna razstava: ovčji sir, ovčje kože, odeje, preproge, klobuki, copati, ... ovčje meso, klobase
• v petek, 17. 8.: jagnje po hebrejsko
• v soboto, 18. 8.: jagnje po sardsko

Nedelja, 26. avgusta

OBIRSKO

18. tekma koscev
Kraj: pri Jerebu
Čas: ob 14. uri
Kulturni spored: Vokalni kvartet iz Šmarjete v Rožu, Vidrinke, Šmarješki trio
Vabi: Alpski klub „Obir“

Obvestilo izseljencem

Kakor smo že ponovno objavili, v Nemčiji morejo vložiti prijavo oz. prošnjo za popravilo škode žrtve nacističnega nasilja, ki so bile prisilno poslani na delo ali v času preganjanja še otroci. Opozarjamo, da je bil rok za vložitev tozadevnih prijav podaljšan do konca leta 2001.

Zato bivšim izseljencem, ki izpolnjujejo pogoje za prijavo škode, pa prošnji še niso vložili, svetujemo, da to napravijo čim prej. Nasvete oz. pomoč nudi Zveza slovenskih izseljencev ob ponedeljkih in četrtek ob 9. do 12. ure na sedežu organizacij v Celovcu (Tarviserstr. 16/1, tel.: 0463/514300-60).

DOBER DAN, KOROŠKA ORF2

NEDELJA, 12. avgusta 2001 13.30

PONEDELJEK, 13. avg. 2001

ORF 2, 3.40

TV SLOVENIJA I 15.55

Predvidoma z naslednjimi prispevki:

- Kmalu bo evro edino plačilno sredstvo. Inicijativa „Evro“ avstrijske zvezne vlade je resda vsestranska, čim bolj neovirana uveljavitev nove valute pa pomeni velik izziv za male in srednje obrate.
- V poletnih mesecih do znanja jezika soseda: univerzitetni tečaj slovenščine in italijanščine ter angleščine se nagibajo h koncu.
- Utrinki: zbirna razstava v galeriji Rožek vzbuja zavest o kulturni mnogolikosti prostora tudi pri turistih.
- „Narava, kot jo je ustvaril Bog“: Lečno jezero ob Dravi.
- Vrhunska tekma v koroški ligi: SAK - Trg/Feldkirchen

Vsebinsko televizijske oddaje - in dnevnih radijskih sporedov - lahko preberete tudi na ORF-teletekstu, stran 299.

Internet: <http://volksgruppen.orf.at>

4. Farant

veselica na cesti v Globasnici

15. sreda,
avgusta 2001

Farant – ta beseda pomeni zaključek delovnega dne in prikazuje mentaliteto podjunskega prebivalstva, ki se po napornem delovnem dnevu sreča, poveseleli in zapoje.

K pravemu farantu pa seveda spadajo tudi gostje. Zato so se občina, kmetje in društva združili in pripravili globaško cestno veselico na praznik velike Gospojnice, 15. avgusta. Po dopoldanskem delu z romarsko sv. mašo, prazničnim sprevodom in kulturnim programom sta Kmečka skupnost Juenna in Bäuerliche Gemeinschaft pripravili pester popoldanski spored, kjer se bodo lahko zabavali mladi in starejši obiskovalci.

V dopoldanskem kulturnem sporedu bosta obiskovalce pozdravila MePZ Globasnica in slovenski MePZ Peca s folklorno skupino Globasnitz/Globasnica, kot gostje pa bodo nastopili še Tiebel Buam iz Himmelberga. Na cestni veselici se bodo posebej s svojimi pridelki predstavili kmetje, ki bodo pripravili posebne jedi iz globaške regije. Vsi ponudniki pa zagotavljajo, da so vso hrano pridelali na lastnih kmetijah v okolici Globasnice. Tudi otroci bodo prišli na svoj račun. Lahko se bodo preizkušali na slikarskem natečaju, se seznanjali z različnimi kmečkimi ročnimi deli, na kravji loteriji pa je mogoče dobiti glavni dobiček v višini 10.000 šilingov. Srečali pa bodo tudi bokvarje in najznamenitejšo športnico globaške okolice Sabine Egger.

Kmečka skupnost Juenna se že veseli vašega obiska.

spored:

8.30 romarska sv. maša v Marijini cerkvi v Globasnici

9.30 praznični sprevod

10.30 odprtje in kulturni program

nato dopoldanska veselica s sku pino „Jauntaler Trachtenkapelle“

popoldanski spored:

- **FARANT – KMEČKI TRG** s pokušnjo in prodajo kmečkih izdelkov
- * otroški slikarski natečaj
- * jahanje s haflingerji
- * **KMEČKA ROČNA DELA**
- * oljna preša
- * žitni mlin, zakladnica žganih pijač, borovo olje, vodstvo v gradu Elbenstein in na grobiščih
- * mlatenje žita, folklorni plesi, alpski plesi
- * kegljanje na asfaltu - vožnja s kočijo po Globasnici
- * zabavišče, kravja loterija - večerna veselica
- * srečanje oldtimerjev – traktorji, mopedi

Za dobro telesno počutje bodo poskrbeli globaški „Farant-gostilničarji“.

Stanko Sadjak

vernisaža
v gasilskem domu

14.00

Proti Trgu (danes ob 18.30) se bo novi SAK prvič predstavil domači publiki. Zadaž z leve: R. Oraže, Zankl, Roy, Zimmerling, Grill, A. Sadjak; srednja vrsta: predsednik A. Waldhauser, trener Jagodič, Hajnžič, D. Waldhauser, Weissenberger, Pate, Verdel, trener vratarjev Dalanovič, športni koordinator M. Wieser; spredaj: Smid, Kraiger, Wachernig, E. Oraže, I. Müller, Bürger, Malej, S. Sadjak. Na sliki manjkata vratar Jagodič in Eberhard.

Foto: Kumer

NOGOMET/KOROŠKA LIGA

SAK - Trg: športni višek in družabni „event“

Danes je na sporedu vrhunska tekma v koroški ligi med SAK in Trgom, ki pa ne bo le športni višek, temveč tudi velika družabnost.

Že danes zvečer, 10. avgusta (ob 18.30), je na igrišču ASV v Trnji vasi na sporedu vrhunska tekma v koroški ligi med SAK in Trgom – torej med ekipama, ki razpolagata z najmočnejšim kadrom in sta po mnenju trenerjev koroške lige velika favorita za naslov prvaka. Poleg tega sta obe ekipi z jasnim zmagama prepričali že na prvi prvenstveni tekmi in se tudi takoj povzpeli čisto na vrh lestvice. Odgovorni SAK zaradi tega pričakujejo množičen obisk tekme, že iz Trga naj bi prišlo nad 200 navijačev. Da je zanimanje za „novi SAK“ velik, se je pokazalo že na tekmi na tujem v Šentandražu, ko je ekipo trenerja Jagodiča proti pričakovanju spremljalo in glasno podpiralo visoko število navijačev. SAK je nedvomno zopet postal privlačen in zanimiv za pristaše, to pa spodbuja odgovorne za še več angažiranja pri delu v korist kluba.

Tekme SAK na domačem igrišču bodo v prihodnje vsekakor bistveno bolj obiskane kot v preteklosti – temu so si gotovi vsi v taboru SAK. Vzrok za pozitiven razvoj naj bi bila ekipa sama, ki ne zna igrati atraktivnega nogometa le za navijače, ampak

je po potrebi tudi zelo učinkovita in uspešna, kar je lepo dokazala že na tekmi proti Šentandražu. Drugi vzrok za pozitiven razvoj pa naj bi bile dodatne ponudbe za gledalce na tekmah na domačem igrišču, ki naj bi povzročile še večjo atraktivnost, privlačnost in predvsem prijetno družabnost. Tako bo za VIP-člane poskrbljeno s posebnimi parkirišči in novimi sedeži na tribuni ter tudi z novim šotorjem, kjer bo mr. šef grške restavracije Olympia v Celovcu serviral grške specialitete. Tudi žrebanje vstopnic, predstavitev igralcev in podobne akcije naj bi prispevale k večji privlačnosti kluba. „Tekme SAK na domačem igrišču bodo v prihodnje vsekakor neke vrste družabni dogodek, kjer bo za pristaše v prijetnem okolju dobro poskrbljeno in kamor bodo zaradi tega tudi radi zahajali,“ je slišati iz tabora SAK.

SAK - Trg
danes, v petek, 10. avgusta,
ob 18.30 na igrišču ASV

Pri SAK je vprašljiv le nastop rahlo poškodovanega Weissenbergerja, sicer pa bodo trenerju Jagodiču vsi igralci na voljo. „Moč Trga je uigranost in hitrost igralcev, zaradi tega ne bomo tvegali s pretirano ofenzivno igro,“ pravi trener SAK Jagodič.

Tekmo 3. kroga bo SAK odigral že prihodnje sredo, 15. avgusta (ob 17. uri), na tujem proti Magdalenu.

Franc Sadjak

KOROŠKA LIGA / 1. KROG

Novi igralci SAK so se predstavili z zadetki

Do 44. minute je zelo slabo kazalo za SAK, kajti domačini so bili bistveno nevarnejši in nekajkrat blizu vodstva, toda vratar Erich Oraže je obvaroval varovance trenerja Jagodiča pred zaostankom. Nato pa so izstopali novi igralci SAK, predvsem Wachernig, ki je z dvema lepima zadetkoma odločil tekmo v prid SAK in bil tudi sicer najboljši na igrišču.

Šentandraž - SAK 2:4 (0:1)

SAK: E. Oraže 4, S. Sadjak 4, A. Sadjak 4, Zankl 4, Smid 3 (75. Hajnžič 0), Wachernig 6, Bürger 5, Kraiger 5, Pate 5, Weissenberger 3 (84. Malej 0), Zimmerling 3 (55. R. Oraže 3)

Šentandraž: 350 gled.; **sodnik:** Krassnitzer (odličen); **strelci:** Puff (52.), Rexhaj (82.) ož. Kraiger (44.), Wachernig (50., 72.), Bürger (75.)

KOROŠKA LIGA

1. Trg/Feldk.	1	1	0	0	4:0	3
2. SAK	1	1	0	0	4:2	3
3. Marija na Zilji	1	1	0	0	3:1	3
4. Nußdorf	1	1	0	0	2:0	3
St. Michael/L.	1	1	0	0	2:0	3
6. Lendorf	1	1	0	0	1:0	3
Magdalen	1	1	0	0	1:0	3
8. ATUS Borovlje	1	0	0	1	0:1	0
Treibach	1	0	0	1	0:1	0
10. Šentandraž	1	0	0	1	2:4	0
11. Wietersdorf	1	0	0	1	1:3	0
12. Landskron	1	0	0	1	0:2	0
Breže	1	0	0	1	0:2	0
14. Welzenegg	1	0	0	1	0:4	0

■ Rezultati 1. kroga: Trg/Feldkirchen - Welzenegg 4:0 (1:0), Marija na Zilji - Wietersdorf 3:1 (2:1), Magdalen - Treibach 1:0 (1:0), ATUS Borovlje - Lendorf 0:1 (0:1), Šentandraž - SAK 2:4 (0:1), Breže - St. Michael/L. 0:2 (0:1), Nußdorf - Landskron 2:0 (1:0)

■ 2. krog (10./11./12. 8.): SAK - Trg/Feldkirchen, Lendorf - Wietersdorf, Treibach - Marija na Zilji, Welzenegg - Magdalen, Landskron - Šentandraž, St. Michael - Nußdorf, ATUS Borovlje - Breže

■ 3. krog (14./15. 8.): Breže - Lendorf, Nußdorf - ATUS Borovlje, Šentandraž - St. Michael, Trg/Feldkirchen - Landskron, Magdalen - SAK, Marija na Zilji - Welzenegg, Wietersdorf - Treibach

Kaj vse vas pričakuje na tekmi SAK - Trg?

- **16.30** tekma SAK - Bad Bleiberg (U 16)
- **18.15** predstavitev nove ekipe SAK
- **18.30** pričetek tekme (Trnja vas/Annabichl-Celovec); vsak gledalec dobi brezplačno SAK-žurnal
- **19.15** počastitev letošnjih prvakov SAK
- žrebanje vstopnic
- nov VIP-šotor (Pazzo / Filou / Kosta). Šef grškega lokala Olympia po serviral grške specialitete in grška vina.
- posebno parkirišče za VIP-člane pri igrišču, novi sedeži na tribuni
- VIP-korner: prodaja VIP-vstopnic (srebrna 1.000 šil.; zlata 3.000 šil.)
- **20.15** po tekmi praznovanje na igrišču

Sterz & Nomos

Hodiški društveniki vabijo to soboto, 11. avgusta, na koncert z dvema znanima skupinama. Ob 20. uri bosta na kopaljšču ob Hodiškem jezeru nastopili skupini Sterz in vokalna skupina Nomos. Vabi SPZ Zvezda.

OSEBE & DOGODKI

OD
TU
&
TAM

Pripravil
Silvo Kumer

SREČANJE VIŽARJEV

Vižarji iz cele Podjune in celo iz sosednjih Libelič se bodo srečali prihodnjo nedeljo, 12. avgusta, na Svetem mestu nad Suho. Prvi vižarji bodo že ob 14. uri pričeli z „mehan-jem“. Prireditelj Kato-liško prosvetno društvo Žvabek pričakuje tudi letos veliko število vižarjev in obiskovalcev, saj je prireditev že tradicionalna in vedno bolj priljubljena. Za obiskovalce pa bo oskrbljeno tudi z jedačo in pijačo.

Oktetovca Pepej Krop in Jokej Logar bosta na letošnjem srečanju gotovo predstavila tudi šarmantno vižarko.

JUBILEJI + PODELITVE + IMENOVANJA + SLAVJA + TERMINI

Pred poročni oltar sta pretekli petek stopila Celovčana Natalia Slatosch in Igor Ogris, znani koroški nogometaš, ki je igral tudi v I. zvezni ligi, na koncu pa spet pri SAK, kjer je danes član predsedstva. Mlada zakonca sta se spo-

Pred poročni oltar sta stopila Igor Ogris in Natalia Slatosch

znala na delovnem mestu na deželni vladi. Danes je Igor samostojen v finančnem poslovanju (E&S). Poroka je bila v bližini Šentvida v Steinbichlu, za poročni prič pa sta izbrala nevestino sestro ter Igorjevega prijatelja Marka Wieserja. Na skupno življenje so Natalio in Igorja spremljali številni prijatelji in sorodniki, med njimi seveda tudi oče dr. Igor Ogris in mama Hilda ter stric Lojze Jagodič. Na poročno potovanje se bosta podala Natalia in Igor septembra na Južno morje.

Po 35-ih letih so se v Šmihelu spet srečali nekdanji učenci, ki so leta 1966 obiskovali 3. razred ljudske šole. Šolo je tedaj vodil ravnatelj Alfred Loser, v razredu pa je poučeval rajni učitelj Johann Primosch. Srečanje je organizirala Dragica Reckar-Krištof v vaškem gostišču Loser, kamor so prišli skoraj vsi nekdanji sošolci. Po ogledu današnje povečane in obnovljene ljudske šole so nekdanji prijatelji sedeli in kramljali o spomnih do jutranjih ur.

40 let. Jubilej je 29. julija praznoval ravnatelj ljudske šole Radiše in član Okteta Suha Sigi Kolter. Slavljenec je bil doma na Bregu pri Žvabeku, danes pa živi v Bilčovsu. Njegov glas (bas) je znan tudi z radia - v novem „Radio dva“ napoveduje poročila, žurnal in druge oddaje. Številnim čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Našega tednika in mu želi vse najboljše!

Sigi Kolter

Nekdanji šmihelski sošolci (z leve): Dragica Reckar-Krištof, Majda Pečnik, Helga Bričko, Ute Hartinger, Marija Harrich, Emma Kraut, Krista Beck, Hanzej Kraiger, Jozej Demšar, učitelj Hermann Innerwinkler, Hanzej Domej, Mirko Kaiser, Bertl Kap, Stefanie Neisser, Werner Schmutzter, Igo Kraut, Seppel Vogl, Karl Mert, Krista Kristan, Alojz Kristan in Mirko Dlopst.